

Інформаційно-аналітична діяльність бібліотеки в сучасних умовах

ГУРАЛЮК Андрій

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення, старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Київ, Україна

Information and Analytical Activities of the Library in Modern Conditions

Andrii GURALIUK

Ph.D in Education (Pedagogy), Senior Researcher, Head of the Department of Digital Technologies and Computer Support, Senior Researcher, of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ORCID ID: [0000-0002-7497-5746](https://orcid.org/0000-0002-7497-5746)
ag.guraliuk@gmail.com

Інформаційне суспільство потребує від бібліотечних установ структурної модернізації та розвитку науково-інформаційної діяльності. Тому бібліотека в сучасних умовах змінює свої функції та пріоритети. Нагальним завданням сьогодення є забезпечити створення й використання інформаційних ресурсів як визначального фактора розвитку, оновлення продуктивних сил сучасного суспільства, що зумовлює необхідність модернізації мережі освітянських бібліотек [3].

Інформаційно-аналітична діяльність (ІАД) притаманна бібліотеці як з точки зору вирішення проблем підвищення ефективності управління окремою бібліотекою і бібліотечною галуззю в цілому, так і виконання свого завдання з обслуговування читачів. Все це зумовлює важливість дослідження ІАД бібліотек як складової нової соціально-комунікаційної реальності [4].

Нові інформаційні технології зумовили перегляд фундаментальних уявлень щодо ролі і місця бібліотек у суспільстві, основних принципів організації бібліотечної справи. Бібліотека як соціальний інститут виникла для задоволення суспільних інформаційних потреб. Збираючи, використовуючи, зберігаючи інформацію, передаючи в часі й просторі духовні та інтелектуальні здобутки людства, бібліотеки стали важливою ланкою в системі інформаційних комунікацій суспільства [5].

ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського із 2015 р. видає довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки». Бюлетень є складовою системи інформаційно-аналітичного забезпечення науки про освіту, педагогіки, психології. У 2023 році вийшло два випуски

(<https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-analitychni-resursy/analitychnyy-visnyk/>), повністю присвячених питанням цифровізації освіти. У оглядах були представлені такі розділи [1; 2]: «Наука і освіта: цифрові тренди», «Педагогіка: цифрові орієнтири», «Психологія цифрового простору: реалії воєнного періоду». Були розглянуті питання методології цифрової трансформації у постмодерному науково-освітньому просторі (М. Ростока), теоретико-методологічних засад цифрової трансформації освіти дорослих (І. Коваленко), актуальних аспектів цифрової трансформації освіти і науки (Т. Годецька), цифрової педагогіки як інноваційного освітнього тренду (А. Гуралюк, Л. Пономаренко). Було розглянуто зарубіжний досвід відновлення освіти на постконфліктних територіях з урахуванням впливу глобальної цифрової трансформації суспільства (М. Ростока) та інші актуальні питання.

Отже, важливою частиною роботи ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського є ІАД. Враховуючи специфіку установи, ІАД в ДНПБ має прикладний характер і спрямована (прямо чи опосередковано) на задоволення потреб читачів.

Бібліографія

1. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки: довід. бюлетень / наук. ред. М.Л. Ростока; бібліогр. ред. Л.О. Пономаренко; НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського. Вінниця: ТВОРИ, 2023. Вип. 17. 124 с. <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735560>

2. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки: довід. бюлетень / наук. ред. М.Л. Ростока; бібліогр. ред. Л.О. Пономаренко; НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського. Вінниця: ТВОРИ, 2023. Вип. 18. 120 с. <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.737306>

3. Зозуля С.М. Науково-інформаційна діяльність освітянських бібліотек: основні напрями модернізації. *Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України*: звітна наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 22 груд. 2016 р., м. Київ; Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. Київ, 2016. С. 16-18. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705639/3/Науково-інформаційна%20д-тьосвітнянських%20бібліотек.pdf> (дата звернення: 06.01.2024).

4. Кобелев О. Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек як соціокомунікаційний феномен. *Вісник Книжкової палати*. 2009. № 10. С. 22-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2009_10_12 (дата звернення: 06.01.2024).

5. Присяжна Л.В. Наукові бібліотеки як центри інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління (на прикладі НБУВ). URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/336> (дата звернення: 06.01.2024).

References

1. Analitychnyi visnyk u sferi osvity y nauky: dovid. biuletyn / nauk. red. M.L. Rostoka; bibliogr. red. L.O. Ponomarenko; NAPN Ukraine, DNPB Ukraine im. V.O. Sukhomlynskoho. Vinnytsia : TVORY, 2023. Vyp. 17. 124 s. <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735560> (in Ukraine)

2. Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky: dovid. biuletyn / nauk. red. M.L. Rostoka; bibliohr. red. L.O. Ponomarenko; NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V.O. Sukhomlynskoho. Vinnytsia : TVORY, 2023. Vyp. 18. 120 s. <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.737306> (in Ukraine)
3. Zozulia S.M. Naukovo-informatsiina diialnist osvitianskykh bibliotek: osnovni napriamy modernizatsii. Informatsiine zabezpechennia pedahohichnoi nauky ta osvitnoi praktyky Ukrainy: zvitna nauk.-prakt. konf. DNPB Ukrainy im. VO. Sukhomlynskoho, 22 hrud. 2016 r., m. Kyiv; Derzhavna naukovo-pedahohichna biblioteka Ukrainy im. V.O. Sukhomlynskoho. Kyiv, 2016. S. 16-18. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705639/3/Науково-інформаційна%20д-тьосвітнянських%20бібліотек.pdf> (data zvernennia: 06.01.2024). (in Ukraine)
4. Kobieliiev O. Informatsiino-analitychna diialnist bibliotek yak sotsiokomunikatsiinyi fenomen. Visnyk Knyzhkovoї palaty. 2009. № 10. S. 22-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2009_10_12 (data zvernennia: 06.01.2024). (in Ukraine)
5. Prysiazhna L.V. Naukovi biblioteky yak tsentry informatsiino-analitychnoho zabezpechennia orhaniv derzhavnoho upravlinnia (na prykladi NBUV). URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/336> (data zvernennia: 06.01.2024). (in Ukraine)

Забезпечення інформаційних потреб працівників сфери освіти і науки шляхом формування електронного ресурсу «Вчені Національної академії педагогічних наук України»

ДРОНШКЕВИЧ Олеся

молодший науковий співробітник відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського, НАПН України, м. Київ, Україна

Ensuring the Information Needs of Employees in the Field of Education and Science Through the Creation of an Electronic Resource «Scientists of the National Academy of Sciences of Ukraine»

Olesya DRONSHKEVICH

Junior Researcher of the Department of Digital Technologies and Computer Support, of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ORCID ID: [0000-0003-0040-6150](https://orcid.org/0000-0003-0040-6150)
o_lessia@ukr.net

Цифрові ресурси – будь-які типи ресурсів, які можна передати та/або отримати доступ до них із застосуванням цифрових технологій. До цифрових ресурсів, зокрема належать: електронні бази даних, архіви, урядові документи, економічні дані, енциклопедії, бібліографічні покажчики, електронні книги, цифрові колекції тез, доповідей, монографій, зображень, наукових досліджень, цифрові довідники,